

ODSTRAŇME ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACE O DOPLŇCÍCH STRAVY

ODBORNÁ REDAKCE EDUKAFARM, PRAHA

Současný svět zažívá informační explozi. Paradoxně jsme den co den, někdy i bez toho, že bychom o to stáli, zahrnováni obrovským množstvím zpráv, vesměs negativních, neboť jen ty bývají novinářsky atraktivní. Často se týkají dění na opačné straně zeměkoule, a přitom sami pomíjíme příběhy s pozitivním obsahem či ty, jež se odehrávají ve vedlejší ulici nebo ve vlastní rodině.

DŮVĚŘUJ, ALE PROVĚŘUJ

Jiný problém spočívá v kvalitě, resp. důvěryhodnosti sdělení, neboť některé informace mohou být i zavádějící a budou vyznívat účelově jinak, než jaký je ve skutečnosti pravý stav věcí. V posluchačích a čtenářích vyvolají klamný dojem, který vyústí v chybné jednání se všemi neblahými důsledky pro zdraví.

Situace v oblasti informování o doplňcích stravy vyvolává přinejmenším rozpaky. Často se totiž stává, že jim jsou při výdeji, prodeji a propagaci (ve sdělovacích prostředcích a reklamě, internetových lékárnách, prodejních zdravé výživy a biopotravín, v tržnicích nebo prostřednictvím různých webových serverů a zásilkových společností a dokonce i ústy odborníků – lékařů a farmaceutů v kamenných lékárnách) prisuzovány vlastnosti léčivého přípravku (tj. schopnost léčit), ačkoli je to v rozporu s platnou legislativou i skutkovou podstatou. S takovým postupem zásadně nelze souhlasit, nehledě k tomu, že doporučením doplňku stravy s úmyslem léčby onemocnění či jakýchkoli zdravotních obtíží se zdravotnický profesionál, resp. odborník (v tomto případě lékař, lékárník nebo farmaceutický asistent) vystavuje riziku trestněprávního postihu se všemi osobními i společenskými konsekvencemi (ztráta důvěry, zákaz činnosti atd.). Platí to především v případech, že dojde například k časovému prodloužení s léčbou, v důsledku toho k zanedbání péče nebo ireverzibilním orgánovým změnám a choroba se může stát v důsledku její pokročilosti inkurabilní, a pacient toho odborníka, který mu doplněk stravy k léčbě doporučil, zažaluje. Pacient se na soud může obrátit také v zastoupení právníkou osobou (patientská nebo jiná občanská sdružení, Sdružení na ochranu spotřebitelů aj.) a žádat odstranění závadného stavu.

LÉKÁRNA JE ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ

Jestliže panuje všeobecná shoda v tom, že lékárna je primárně zařízením poskytujícím zdravotnickou péči, je žádoucí, aby účinně odolávala všudypřítomným ekonomickým tlakům ve smyslu zvýšení obrátu, třeba doporučováním a prodejem doplňků stravy k léčbě, i když je to, zvláště v dnešní době, nesnadné. Lékárník je vázán Etickým kodexem České lékařnické komory, farmaceutický asistent Etickým kodexem zdravotnického pracovníka nelékařských oborů, a neměli by se k takovému jednání vůbec snižít; navíc mají obě tyto profese za povinnost celoživotně si doplňovat a aktualizovat znalosti. Je tedy na vědomostech, rozhodnutí a svědomí každého jednotlivce z řad personálu, jaký produkt (zda léčivý přípravek, nebo doplněk stravy) klientovi doporučí a nakonec i vydá, a kdy pacientovi nekompromisně doporučí, aby vyhledal lékaře.

NESPOKOJENÍ PACIENTI SE ZAČÍNÁJÍ SDRUŽOVAT

Výše uvedené problémy už nabyly takového rozsahu, že se s tím některými pacienti nehodlají smířit. Vzhledem ke značné nepřehlednosti situace (na trhu existují např. léčivé přípravky a doplňky stravy s jednou a toutéž obsahovou látkou) vzniklo občanské sdružení OBRAN, které si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů právě v oblasti doplňků stravy. Sdružení chce odhalovat podávání nepravdivých informací občanům ze strany výrobce, ale i lékaře a v lékárnách a prodejnách s doplňky stravy, včetně internetových webů zabývajících se zásilkovým prodejem, a pokusovat na ně, tedy dosáhnout stavu, že k doplňkům stravy budou poskytovány pouze korektní a seriózní informace, tj. že nemají léčebný efekt, ale že jen prospívají zdraví, a že k léčení nemocí jsou určeny jedinečně léčivé přípravky, u nichž je státní autoritou garantována účinnost. Zkrátka, aby nikdo z klientů klasických ani internetových lékáren nebyl a nemohl být klamán. Na webové stránce tohoto sdružení (www.obran.cz) jsou uvedeny některé konkrétní příklady z praxe, ale i další užitečné informace na téma léky a doplňky stravy. Je možno využít i elektronickou právní poradnu v případech, kdy odborníkem byla doporučena léčba onemocnění pomocí doplňku stravy.

OBRAN
Občané proti nepravdivým informacím při prodeji léků a doplňků stravy

Chceme, aby nám v otázkách zdraví radili profesionálové, na které se můžeme spolehnout.

Pojďme to tak už nenechat
Nechceme už být manipulováni v oblasti zdraví
Chceme, aby nás obstarávali a radili nám v otázkách zdraví profesionálové, na které se můžeme spolehnout a ne tak, kteří by měli profesionály být, ale zneužívali svého postavení a kvůli vlastním zájmům doporučují sporným doplňkům stravy k léčbě, i když mají vědět, že nejsou k léčbě určeny a nemohou léčit. Těmář jež to vysvětlí, že by mohli být odvoláni k lepšímu obrátu s těmito preparáty.

Naše příběhy
Paní Jara:
Zabývám se profesionálně komunikací. V rámci této práce jsem se setkala s řadou příběhů, které měly společné téma – manipulace. Bylo velmi zajímavé, že za jedno mlato byly označeny v řadě příběhů. Mlato jako mlato manipulace. Bylo to zpravidla tak, že namísto ...
Celý příspěvek

Naše cíle
Jednotliví spotřebitelé mají stejné prostředky k nápravě jako státní orgány, na vždy je jsou schopni využít, jednotlivce je slabší, pokud za ním nikdo nestojí, sdružení má lepší pozici. Získání se politickému zájmu spotřebitelů a odstranění závadného stavu mlato uplatní také právnická osoba oprávněná hájit zájmy spotřebitelů – naše OS, potažmo SOS
Uplatňuje-li spotřebitel, pacientka či občanské sdružení

Sdružení OBRAN
Sdružení OBRAN bylo založeno za účelem nalazení a poukázání na poskytování nepravdivých a nekorrektních informací občanům v lékárnách, prodejních doplňků stravy či zvláště výživy ze strany zaměstnanců lékáren, prodejců doplňků stravy a zvláště v internetových stránkách, zoubčových či elektronických a záložních prodej.